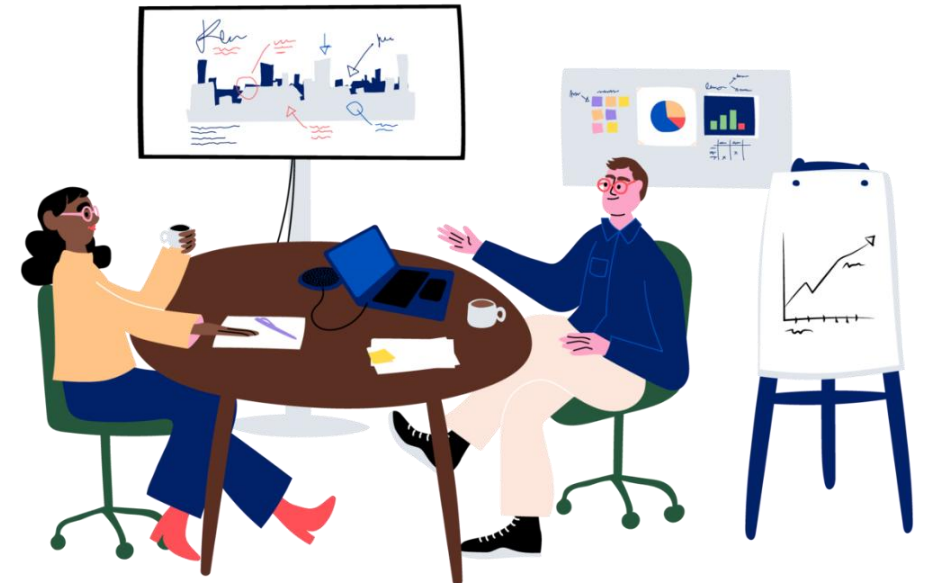


Työllisyyden tulosityksikön vuoden 2026 talousarvion ja strategian OVK II, tilanteessa 31.7.2026

Työllisyys- ja kotoutumisjaosto 21.9.2026



Toiminnan analyysi: työllisyys

Espoo–Kauniaisten työllisyysalueen työttömyys kasvaa edelleen. Työttömiä työnhakijoita on noin 21 875, mikä on 9,0 % enemmän kuin vuosi sitten. Myös vieraskielisten työttömyys on lisääntynyt 8,6 %. Epävarma talous- ja suhdannetilanne heikentää työmarkkinoita, vaikka työttömien osuus työvoimasta on suurten kaupunkien vertailussa edelleen matalin heinäkuussa 2026. Pitkäaikaistyöttömyys kasvaa yhä, mutta aiempaa hitaammin (7,1 %). Pitkittyessään työttömyys lisää riskiä jäädä pysyvämmiin työmarkkinoiden ulkopuolelle.

Nuorten tilanne on erityisen huolestuttava. Alle 30-vuotiaiden työttömyys on kasvanut 15,7 % ja alle 25-vuotiaiden 28,7 % vuodessa. Alle 30-vuotiaita työttömiä on jo hieman enemmän kuin yli 55-vuotiaita (4 779 vs. 4 552). Nuorten pitkäaikaistyöttömien määrä nousi 796:sta 893:een eli 12,2 %. Tämä korostaa kohdennetun tuen tarvetta. Myönteistä on, että nuorten työnhaun keskimääräinen kesto ei ole juuri pidentynyt ja on edelleen selvästi lyhyempi kuin työttömillä keskimäärin.

Työttömyys on lisääntynyt kaikilla koulutusasteilla. Suurin työttömien ryhmä on toisen asteen suorittaneet (8 259), mutta myös korkeakoulutettuja työttömiä on paljon (7 819). Pelkän perusasteen varassa olevia työttömiä on 3 464. Vastavalmistuneita työttömiä on yhteensä 1 229.

Avoimien työpaikkojen määrä on lisääntynyt

Uusien avoimien työpaikkojen määrä on kasvanut työllisyysalueella vuodessa 49,9 %. Kasvu kertoo osaltaan työmarkkinoiden piristymisestä, mutta se ei vielä näy työttömyyden vähenemisenä. Lähtötaso on ollut hyvin matala, joten suhteellinen kasvu näyttää suurelta. Työttömiä työnhakijoita on edelleen paljon suhteessa avoimiin työpaikkoihin. Tämä korostaa tarvetta tiivistää työnantajayhteistyötä, kehittää työnhakijoiden osaamista ja räätälöidä palveluja työmarkkinoiden muuttuviin tarpeisiin. On myös hyvä huomioida, että kaikki avoimet työpaikat eivät tule julkiseen työnvälitykseen. Siksi julkiset työpaikkailmoitukset eivät anna koko kuvaa työpaikkojen tarjonnasta.

Työttömyysturva

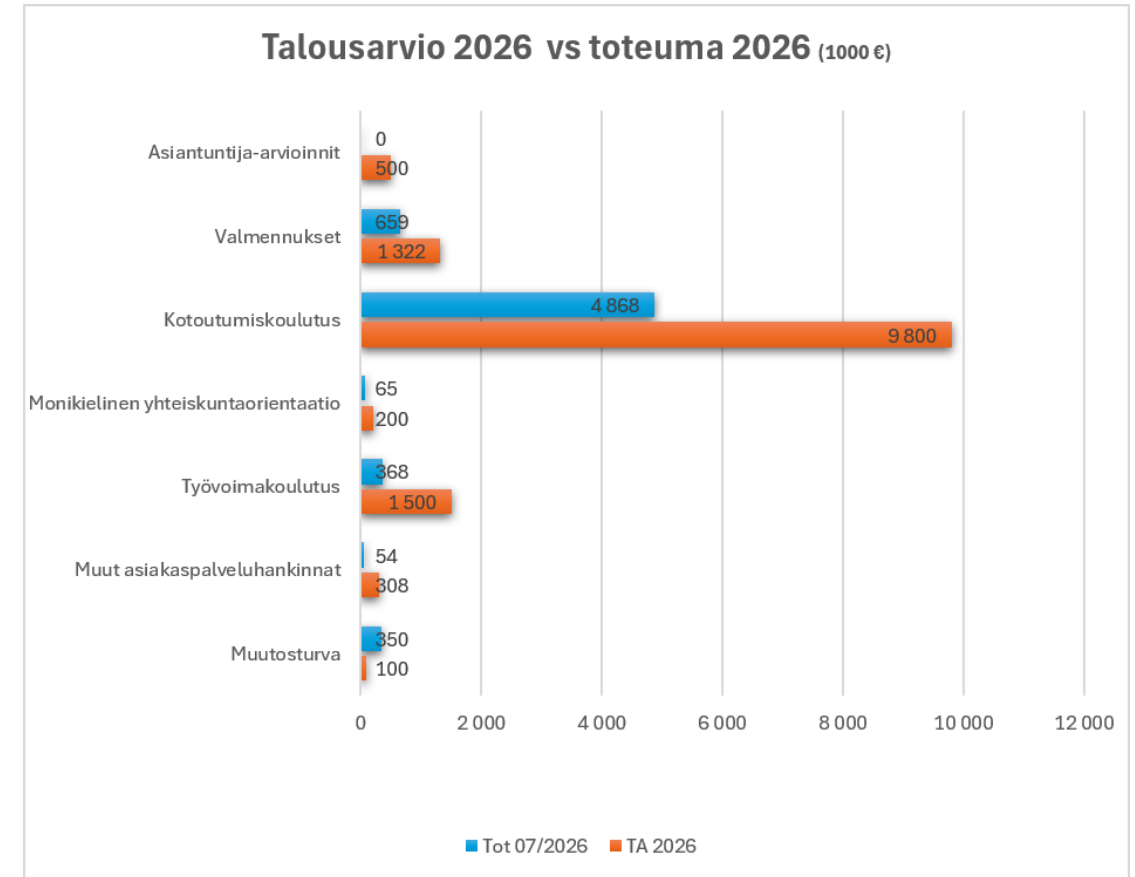
Vuonna 2025 voimaan tulleiden muutosten myötä kuntien rahoitusvastuu työttömyysetuuksista laajeni. Kunnat maksavat työmarkkinatuen lisäksi osan Kelan peruspäivärahasta ja työttömyyskassojen ansiopäivärahasta. Vastuu koskee myös työllistymistä edistävien palvelujen ajalta maksettavia etuuksia, eivätkä ne siten vähennä kuntien maksuosuutta. Rahoitusvastuu alkaa aiempaa aikaisemmin, kun henkilö on saanut työttömyystukea 101 päivää, ja kasvaa työttömyyden pitkittyessä. Toukokuusta 2026 alkaen Kelan työttömyysetuudet on korvattu uudella yleistuella. Heinäkuussa 2026 yleistukea sai työttömyyden perusteella 13 584 henkilöä Espoo-Kauniaisten työllisyysalueella. Myös toimeentulotukilainsäädännön muutokset voivat vaikuttaa työllisyysalueen työnhakijamääriin. Kelalla on ollut yleistukihakemusten käsittelyssä ruuhkaa noin neljän viikon ajan heinä- ja elokuussa. Ruuhka koski ensimmäisiä yleistuen hakemuksia ja näin ollen yleistuen saajien määrä voi vielä tarkentua.

Toiminnan analyysi: koulutukset ja valmennukset

Kokonaisuudessaan ostopalveluina tuotettuihin asiantuntija-arvioihin, koulutuksiin ja valmennuksiin on vuodelle 2026 budjetoitu 13,6 milj. euroa. Budjetista suurimman osan syö kotoutumiskoulutus, jonka tilannetta esitellään tarkemmin seuraavalla dialla.

Valmennusten kysyntä on ollut kasvussa koko viime vuoden. Asiakasmäärät ovat nyt tasaantuneet ja valmennuksissa on sisällä kuukausittain noin tuhat asiakasta. Palveluntuottajat ovat reagoineet asiakasmääriin rekrytoimalla lisää valmentajia ja tällä hetkellä tunteja pystytään tuottamaan per asiakas enemmän kuin viime vuonna. Tämä on toivottu suunta, mutta nostaa valmennusten kustannuksia. Valmennuksille varattu 1,32 miljoonaa ei tule todennäköisesti riittämään, mutta tarvittaessa priorisoimme määrärahatarvetta työvoimakoulutusten budjetista.

PKS-yhteistyönä toteutettavia rekrytoivia työvoimakoulutuksia on kevään ja kesän aikana saatu sovittua 38 kappaletta vuodelle 2026. Näistä 9 kappaletta on Espoon koordinoimia. Uusia koulutusaloituksia sovitaan vielä vuodelle 2026, koska työllisyyspalveluilla on tarve hyvin työllistävien koulutuksien aloitukseen. Työvoimakoulutusten budjetissa on myös yrittäjyyskoulutukset, joita PKS-yhteistyönä alkaa 11 kappaletta eli joka kuukausi pois lukien heinäkuu. Työvoimakoulutuksiin on varattu 1,5 milj. euroa. Asiakkaiden ohjautuminen työvoimakoulutuksiin on ollut onnistunutta, sillä PKS-yhteistyönä hankittuihin koulutuksiin Espoon työllisyyspalveluiden asiakkaiden osuus on 31%.



Toiminnan analyysi, kotoutumiskoulutukset

Kokonaisuudessaan kotoutumiskoulutuksille ja –palveluille on varattu tälle vuodelle 9,8 miljoonaa euroa, josta toistaiseksi on käytetty 4,9 miljoonaa. Viereinen taulukko esittää kustannusten jakautumista palveluittain 1.8.2026 mennessä.

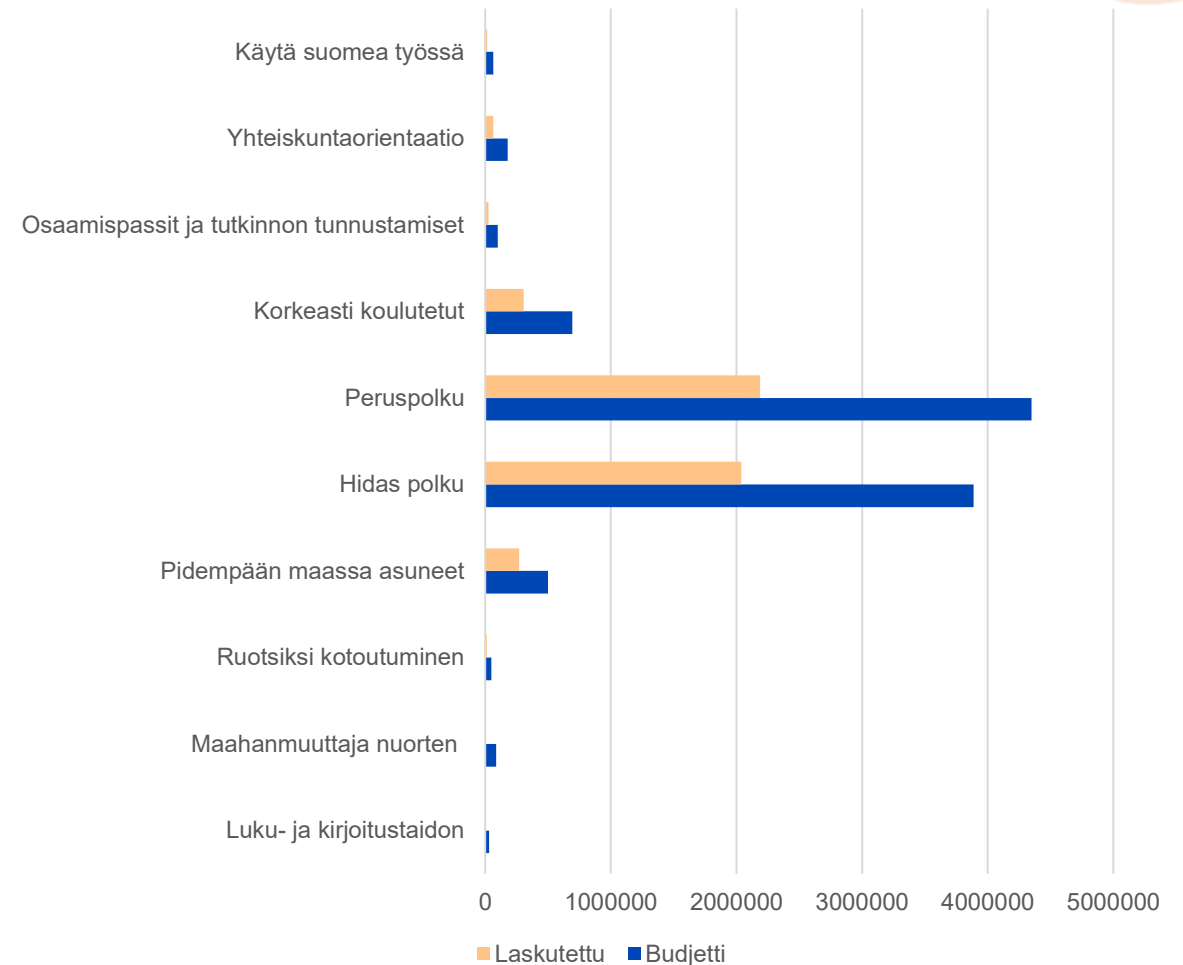
Lähtötasoarvion suorittaneita on edellisvuoteen vastaavaan ajanjaksoon verrattuna ollut 20% vähemmän. Uusien kotoutuja-asiakkaiden määrä näyttäisi tämän tilaston valossa olevan hienoisessa laskussa. Kesäkuun loppuun mennessä testattuja on ollut 617.

Kotoutumiskoulutusten jonoihin on tullut tammi-heinäkuun aikana kuukausitasolla keskimäärin n. 100 asiakasta. Kertaajien määrä on kasvanut. Jonoja seurataan aktiivisesti ja koulutuksia perustetaan tarpeen mukaan myös välitasoilta. Tällä hetkellä asiakkaat pääsevät sekä lähtötason arviointiin että kotoutumiskoulutuksiin pääsääntöisesti tavoiteajassa: lähtötasoarviointiin 1-2 viikon sisällä ja kotoutumiskoulutukseen noin kahden kuukauden sisällä. Poikkeuksena ovat asiakkaat, jotka odottavat kertaamaan pääsyä A1.3 tasolta.

Yksittäisen asiakkaan koulutuksen kustannus on 5000–8500 € riippuen koulutuksen kestosta ja palveluntuottajasta. Kotoutumiskoulutusten kustannukset **voivat nousta yli 10 000 € / asiakas** riippuen palveluista, joihin asiakas ohjataan. Osa asiakkaista joutuu kertaamaan osan koulutuksesta, jolloin myös kustannukset kasvavat. Esim. 2. moduulista kerrattu koulutus maksaa yhteensä 10 000 €.

Kotoutumisajan ylittäneiden palveluille on myös paljon kysyntää. Asiakkaita on kuluvan vuoden aikana aloittanut noin 300 Pidempään maassa asuneiden kotoutumiskoulutuksissa. Pidempien ja velvoittavien koulutusten lisäksi toivotaan matalamman kynnyksen kielikursseja. Tälle vuodelle on ostettu yhteensä neljä Käytä suomea työssä -koulutusta lähtötasolta A1.3, A2.1 sekä B1.1, mikä on määrällisesti kaksi kertaa enemmän kuin vuonna 2025.

Kotoutumiskoulutusten budjetti ja toteuma



Toiminnan analyysi, taloudellisten tukien myöntäminen

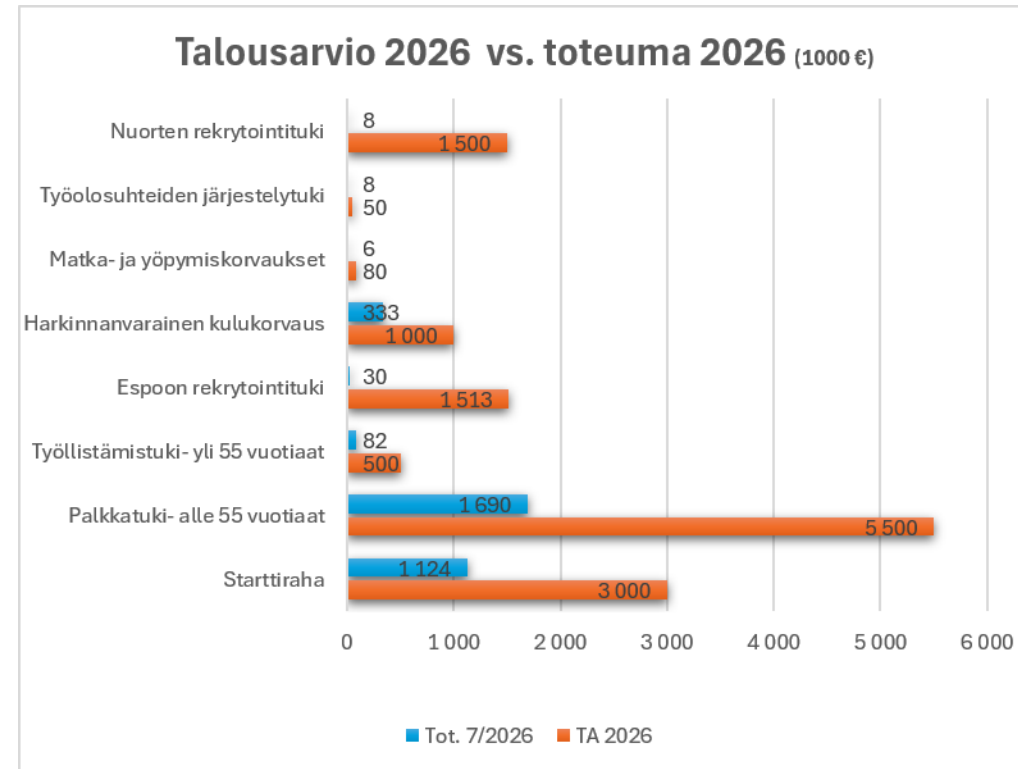
Taloudellisia tukia ovat starttiraha, palkkatuki, 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki, matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset, harkinnanvaraiset kulukorvaukset, Espoon rekrytointituki sekä nuorten rekrytointituki. Tarkastelujaksolla tukimuotoihin ei tullut merkittäviä muutoksia lukuun ottamatta nuorten rekrytointitukea, jonka ehtoja uudistettiin 1.7.2026.

Nuorten rekrytointituki on valtionavustuksena myönnettävä määräaikainen tuki. Nuorten rekrytointitukeen tuli 1.7.2026 voimaan valtioneuvoston asetus **valtionavustuksesta työvoimaviranomaiselle työttömien nuorten työllistämiseen vuosina 2026 ja 2027 annetun valtioneuvoston asetuksen** muuttamisesta, sillä tukea on käytetty valtakunnallisesti ja myös Espoossa hyvin vähän.

Keskeisimmät asetusmuutokset tukeen 1.7.2026 alkaen:

- työvoimaviranomaiset voivat jatkossa myöntää samaansa valtionavustusta yritysten ohella **myös yhdistyksille ja säätiöille**,
- palkattavan nuoren työsuhteen edellytettyä kestoa lyhennetään nykyisestä kuudesta kuukaudesta **kolmeen kuukauteen** ja
- tuen myöntämistä edeltävä nuoren **työttömyyden kestokriteeri poistetaan** kokonaan.

Nuorten rekrytointituen voimassaoloa pidennettiin puolella vuodella. Uudistuksen myötä tuki on myönnettävissä työsuhteisiin 31.12.2027 saakka.



Taloudelliset tuet

Taloudellisia tukia on vuonna 2026 myönnetty työnantajille ja työnhakijoille pääosin suunnitellusti. Espoon kaupungin omille toimialoille tukia ei myönnetä kaupungin linjauksen mukaisesti, sillä tukien kohdentamista kaupungin omiin palkkakustannuksiin ei pidetä taloudellisesti tarkoituksenmukaisena.

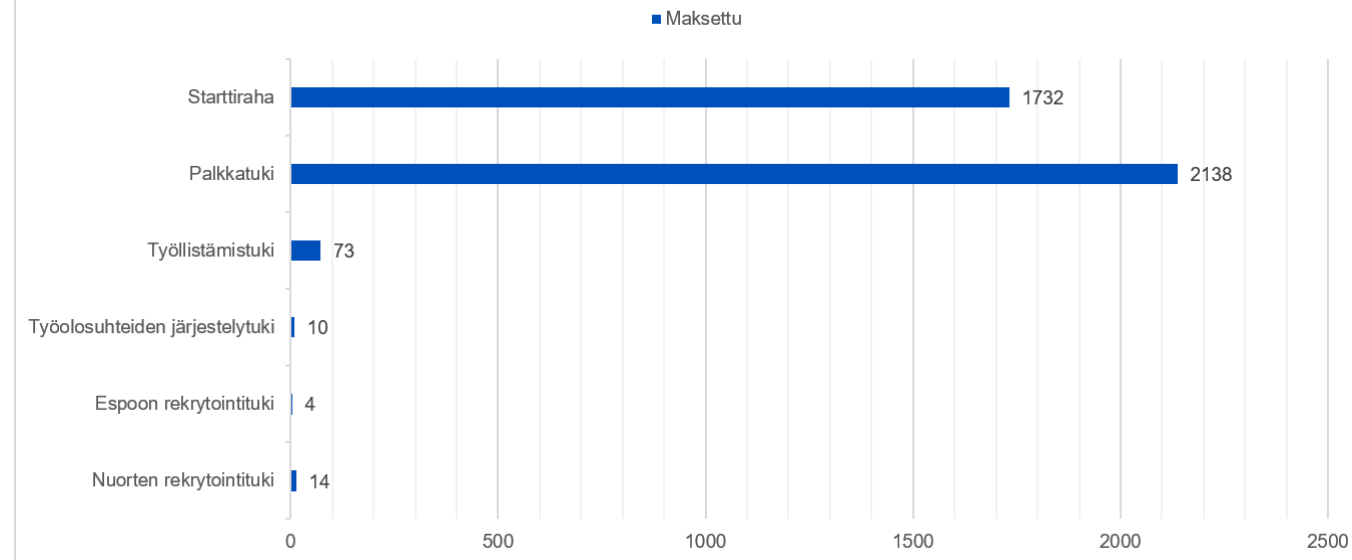
Starttirahan myöntämisen edellytyksenä on yritysneuvontaan osallistuminen ennen päätöksentekoa. Yritysneuvonnasta vastaa Business Espoo, ja palvelun saatavuuden varmistamiseksi asiakkaita on tarvittaessa ohjattu myös Vantaan yritysneuvontaan. Jatkohakemusten yhteydessä yritysneuvontakäyntiä ei edellytetä, mutta sitä suositellaan edelleen yritystoiminnan kehittämisen tueksi.

Kesäkauden henkilöstöresurssit ovat tilapäisesti pidentäneet tukihakemusten käsittelyaikoja. Vaikutukset kohdistuvat erityisesti starttirahahakemuksiin, joiden käsittely käynnistyy tällä hetkellä noin puolentoista kuukauden kuluttua hakemuksen saapumisesta. Palkkatuen maksatuksen käsittelyaika on hieman yli kuukauden ja harkinnanvaraisen kulukorvauksen maksatuksen noin kolme kuukautta. Muiden tukimuotojen käsittelyajat ovat säilyneet pääosin tavanomaisella tasolla.

Starttirahan maksatusta haetaan kuukausittain takautuvasti ja palkkatuen maksatusta 1–3 kuukauden jaksoissa. Harkinnanvaraista kulukorvausta sekä matka- ja yöpymiskustannusten korvauksia myönnetään henkilöasiakaspalveluissa. 1.1.2026–31.7.2026 harkinnanvaraisen kulukorvauksia maksettiin 2802 kertaa ja matka- ja yöpymiskustannusten korvauksia 60 kertaa

Kokonaisuutena taloudellisten tukien myöntäminen on edennyt suunnitellusti. Käsittelyajoissa on kesäkaudella ilmennyt tilapäisiä viiveitä erityisesti starttirahassa, mutta muiden tukimuotojen osalta palvelukyky on säilynyt hyvänä.

1.1.-31.7.2026 maksettujen tukien kappalemäärät



Talouden analyysi

Tuotteet ja palvelut

Tuotteet ja palvelut sisältävät määrärahat kotoutumiskoulutukseen, työvoimakoulutukseen, valmennuksiin, muihin asiakaspalveluhankintoihin sekä asiantuntija-arvoiteihin. Tuotteiden ja palveluiden talousarvio on yhteensä noin 13,6 milj. euroa ja määrärahojen ennustetaan toteutuva talousarvion mukaisesti.

Taloudelliset tuet

Taloudellisia tukia ovat palkkatuki, 55 vuotta täyttäneiden työllistämistuki, työolosuhteiden järjestelytuki, starttiraha, matka- ja yöpymiskustannusten korvaukset sekä harkinnanvaraiset kulukorvaukset. Talousarvion määrärahat ovat yhteensä 10,1 milj. euroa.

Uusia tukia ovat Espoon rekrytointituki ja nuorten rekrytointituki. Talousarvioon varatut määrärahat ovat yhteensä noin 3 milj. euroa. Lisäksi määrärahaa on varattu Espoon sisäiseen tukityöllistämiseen 1,1 milj. euroa. Rekrytointitukia haettu ja myönnetty alkuvuoden aikana vähän, joten määrärahan arvioidaan alittavan talousarvion noin 1,2 milj. euroa. Tilannetta seurataan ja arvioidaan kuukausittain.

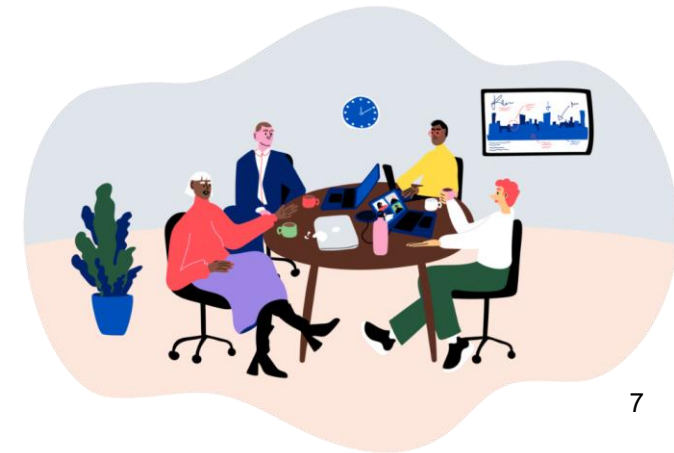
Työttömyysturva

TE-uudistus siirsi työvoimapalveluiden järjestämisvastuun ja laajemman työttömyysetuuksien rahoitusvastuun kunnille vuoden 2025 alusta. Uudistuksen jälkeen kunnat osallistuvat työttömyysetuuden perusosan suuruisen osan rahoitukseen nykyistä varhaisemmassa vaiheessa. Kuntien rahoitusvastuuta laajennettiin koskemaan myös ansio- ja peruspäivärahaa. Uusi yleistuki alkoi 1.5.2026 Yleistuki korvasi nykyiset työttömyystuet, eli peruspäivärahan ja työmarkkinatuen. Yleistuki on määrältään sama kuin aiemmat etuudet. Ansiopäiväraha säilyi entisellään.

Työttömyysetuuksien talousarvio vuodelle 2026 on yhteensä 44,1 milj. euroa, josta yleistuki on 39,9 milj. Euroa ja ansiopäiväraha noin 4,2 milj. euroa.

Työttömyystukien kuntalaskutuksessa on havaittu maahanmuuttajien työttömyystukien laskutukseen liittyvä virhe. Virheen vuoksi kunnilta on laskutettu myös sellaisia työmarkkinatuen ja yleistuen menoja, jotka kuuluisivat valtion rahoitusvastuulle. Laskutus korjataan takautuvasti.

Työttömyysetuuksien ennustetaan ylittyvän noin 7,2 milj. euroa. Yleistuki ylittyy noin 6,7 milj. Euroa ja ansiosidonnainen päiväraha noin 0,5 milj. euroa. Talousarvion toteumaennuste on yhteensä noin 51,2 milj. euroa. Ennuste on luonteeltaan varovainen, ja tilanteen kehittymistä arvioidaan kuukausittain.



Talouden analyysi

Tulojen ja menojen poikkeamat

Tulosityksikön tulotavoite sisältää Kauniaisten maksuosuuden sekä te-alueiden yliaalueellisesta laskutusta. Työllisyyden toimintatulojen ennustetaan ylittävän 0,4 milj. euroa. Työllistämisrahasto korvaa muutosturvaan liittyviä kustannuksia kunnille. Korvauksen ennakoidaan olevan noin 0,4 milj. euroa.

Tulosityksikön toimintamenot ylittyvät 6,4 milj. euroa.

Henkilöstökulujen ennustetaan ylittävän talousarvion sivukulumuutoksien vaikutuksesta.

Toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarvion työttömyysetuuksien osalta noin 7,2 milj. euroa. Ennuste on luonteeltaan varovainen, ja tilanteen kehittymistä arvioidaan kuukausittain.

Rekrytointituki ja työllistämissetelien myöntömäärät ovat alkuvuoden aikana kehittyneet maltillisesti. Talousarvion ennakoidaan alittuvan tukien osalta 1,2 milj. euroa. Alituksella katetaan työttömyysetuuksien ylitystarvetta.

Muutosturvaan liittyvien kustannuksien ennakoidaan ylittävän talousarvion noin 0,4 milj. euroa. Ylitys katetaan työllisyysrahastolta saatavalla korvauksella.

1000 EUR Työllisyyden tulosityksikkö	Muutettu talousarvio 2026	Ennuste 2026	Poikkeama ENN-MTA	Toteuma-% 2026
Myyntituotot	840	840	0	57,0%
Maksutuotot	0	0	0	-
Tuet ja avustukset	-	400	400	-
Vuokratuotot	-	-	-	-
Muut toimintatuotot	-	0	0	-
TOIMINTATUOTOT ULKOISET	840	1 240	400	74,8%
Valmistus omaan käyttöön	-	-	-	-
Henkilöstökulut	-21 837	-21 901	-64	63,9%
Palvelujen ostot	-17 228	-17 628	-400	43,2%
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-320	-320	0	17,5%
Avustukset	-58 469	-64 438	-5 969	51,1%
Vuokrat	-39	-39	0	62,5%
Muut toimintakulut	-53	-53	0	10,9%
TOIMINTAKULUT ULKOISET	-97 946	-104 379	-6 433	52,4%
Sisäinen myynti	-	-	-	-
Sisäiset ostot	-3 435	-3 407	28	55,1%
Toimintatuotot yhteensä	840	1 240	400	74,8%
Toimintakulut yhteensä	-101 380	-107 786	-6 406	52,5%
TOIMINTAKATE	-100 540	-106 546	-6 006	52,3%

Valtuustokauden tavoitteet

4.3. Vaikuttavat työllisyyspalvelut

Yleinen työllisyysaste (18 – 64 v.) on suurten kaupunkien korkein.

Espoon yleinen työllisyysaste (18-64-vuotiaat) oli puolestaan maaliskuussa 2026 70,1 %, mikä oli suurten kaupunkien korkein.

Ulkomaalaistaustaisten työllisyysasteen ero verrattuna suomalaistaustaisten työllisyysasteeseen (18-64 v.) pienenee.

Espoossa ulkomaalaistaustaisten 18-64-vuotiaiden työllisyysaste oli maaliskuussa 2026 55,7 %, kun suomalaistaustaisilla se oli vastaavana ajankohtana 76,2 % eli 20,5 %-yksikköä korkeampi.

Alle 30-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien nuorten osuus alle 30 v. työttömistä nuorista vähenee

Alle 30-vuotiaiden pitkäaikaistyöttömien nuorten osuus työttömistä nuorista oli kesäkuun lopussa Espoossa 19,4 %.

Maaliskuussa 2026 espoolaisten 18-29-vuotiaiden työllisyysaste oli 52,1 %. Nuorten työllisyysaste vaihtelee myös kausiluonteisesti esimerkiksi opiskelujen vuoksi. Nuorten työllisyysaste oli Espoossa maaliskuussa 2026 suurimpien kaupunkien 4. korkein.

5.1. Kotoutuminen vahvistuu

Kotoutumiskoulutuksen tavoitekielitaitotason saavuttaneiden henkilöiden osuus koulutuspoluittain

Hitaalla polulla B1.1 tason on saavuttanut 20% asiakkaista (tavoite väh. 8%), perusnopeudella etenevällä 53% (tavoite 50%), korkeasti koulutettujen tavoitetasoa B1.2 on saavuttanut 60% (tavoite 67%). Korkeasti koulutettujen polulla tulos on tavoitetasoa 7% matalampi, mutta vähintään B1.1-tason saavuttaneita on (92%). Taitotason B1.1 ja B1.2 välillä on merkittävä tasoero, jonka saavuttaminen edellyttää pitkäkestoista harjoittelua ja kielen aktiivista käyttöä.

Q2:sella 80 % Hitaalla ja 93 % Peruspolulla koulutuksen loppuun suorittaneista saavutti vähintään tason A2.2, jolla on mahdollisuus edetä esimerkiksi seuraaviin palveluihin. Saavutettujen kielitaitojen tulokset paranivat kaikilla poluilla Q1:seen verrattuna.

Työtön -statuksella olevien työnhakijoiden osuus kotoutumiskoulutuksen suorittamisen jälkeen 6 kk kohdalla: naisten osuus pienenee.

Joulukuussa 2025 sekä tammi-helmikuussa 2026 päättyi yhteensä 12 koulutusta. Koulutuksen suoritti loppuun 110 asiakasta. Suurin sekä koulutuksen aloittaneista (71 %) että loppuun suorittaneista (77 %) oli naisia. Puoli vuotta koulutuksen päättymisen jälkeen 30 % koulutuksen loppuun suorittaneista on työttömänä. Naisista työttömänä on 33 % ja miehistä 20 %.

Kuuden kuukauden tarkasteluajankohtana noin kolmannes sekä naisista että miehistä oli koulutuksessa. Ero sukupuolten välillä näkyi työnhaun päättäneiden osuudessa, joka oli miehillä naisia suurempi.